

Debrecen 1869

67-73. szám

a h...

53, 54. naptól

kiegészít

1869.

22. szám.

Szombat, július 31.

**Előfizetési árak:**

**Helyben**

Félévre 6 frt.

Három hónapra 5 „

**Postán küldve:**

Félévre 7 frt.

3 hónapra 3 „ 50 kr.

**Egyes szám**

10 kr.

# DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Főpiacz Vecsegház földszintjén a szerkesztőséghez hármentve küldendők.

**Hirdetési díj:**

Négy hasábos petit sorért 5 kr.

Terjedelmes és többszöri hirdetés alkusz szerint

Ngittér: 15 kr. soronként.

**Bélyegdíj:**

minden bejelentésért külön 30 kr.

Előfizethetni helyben: **Telegyi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésben s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

## Előfizetéseket folyvást elfogadunk.

Előfizetési árak helyben: 2 hónapra, augusztus és szeptemberre: 2 frt; 3 hónapra: augusztus-decemberre: 5 frt.

Postai küldéssel: 2 hónapra, augusztus és szeptemberre: 2 frt 50 kr; 3 hónapra: augusztus-decemberre: 6 frt.

### Debreczen, július 31.

○) Holnapután, augusztus 2-ik napján 20 éve lesz a magyar honvédség és a muszkasereg közt vívott debreczeni csatának.

Véres csata volt az. Hét ezer kifáradt, a hosszú harcok alatt erőben és fegyverzetben megviselt honvéd, a honszerelme szent tüzétől lelkesedve küzdött, 80,000 zsoldos, a szabadság elnyomására küldött, jól fegyverzett idegen hadak ellenében.

A kis honvédsereg, a délutáni 2 órától 5-ig tartott véres harc alatt kétségbevonhatlan bizonyítékait adta hősiességének; egy ízben vissza is nyomta a roppant ellentömeget; különösen a honvédtüzérség csodákat mivelt, úgy hogy Páskievics muszka fővezér azt hitte, hogy az összes magyar hadsereggel van dolga.

Végre győzött a tulnyomó erő.

A mi ekkor következett, azt leírni nem lehet.

Az üldözött és üldöző csapatok közt kifejlett utcái harc, a lakosság menekülése, a cserkeszek és kozákok rablási üzeme, ezerre menő magyar fogolyok csordaként a győzők előtt hajtása, a város körül és a városban rakott tábori tüzek lobogása, itt egy levágott kar; amott sebőkben vérökben heverő honvédek és muszkák nyögése: mind irtóztató színt adott a leromboltatással is fenyegetett városnak.

A haza ügyének buktát maga után vonó csatavesztés feletti fájdalom, volt a legirtóztatóbb, mely égette a magyar kobleket.

Mily visszás dolog!

Ha a V.-Pécs alatt táborozó Görgei segítségül jön: a muszkáknak Debreczen alatt lehető megveretése maga után vonhatá vala az ellenség tönkretűnését, mert az ellenség visszavonulásának mértékekre terjedő oly pusztaságokon kelle vala történni, a hol sem élelmiszere, sem ivóvízre nem lehetett kilátás.

És azelőtt már 5 nappal, Páskievicsnek zsebében volt a visszahívó parancs. Fejével játszott, hogy nem engedelmesskedett; ő már akkor tisztában volt Görgeyvel!

Mily gyönyörű színe lett volna e kép másik lapjának!

Győzelmes honvédsereg!; szabad hazá, mit a külföld is elismer!

Vagy becsületes békekötés a győzelem után! —

Isten legyen irgalmas Görgey lelkének! —

A csatatéren 112 honvéd, s 634 muszka aluszsa közös sirban örök álmát.

Husz év alatt a polgárság és a tanuló ifjuság, a legnyomottabb időkben is, évenként leróttá a csatanapján a kegyelet adóját e síroknál.

A hősök porából a szabadság fája van növekedőben.

De a hazáért elvérzett hősiak részére a csatatéren maig sincs emlék állítva.

Sőt a honvédtemetőben sem látszik rendező kéz nyoma.

A temetőhely alig hozzáférhető.

Egyesek s egyetek megteették a honvédnév s a honvédség eszméje megörökítésére, mit tehettek; az emlékkertben és a csere szélen állított emlékek maradandó jelei a kegyeletnek.

A városi hatóságon volna a sor; legalább tenne annyit, hogy a honvédsir hozzáférhető legyen; vegyen meg pár hold földet a sírkörrül; adasson alakot a temetőnek; a sírápolására nézve állandóan intézkedjék.

A párezer forint, mi e célra szükségeltetik, nem lesz kidobott pénz.

A kegyeletesebb érdelem terjesztése az erkölcsiséget, az erényességet, s a honszerelmet is fejleszteni, emelni fogja.

### Ujdonságok.

— Kénytelenek vagyunk felszólalni a postaigazgatóság azon eljárása ellen, hogy bár a pesti vasúti vonat délután 3 óra előtt rendszeren megérkezik, 4 óra előtt nem vehetjük kézhez a pesti lapokat, s leveleket; a mi a hírlapirodalom kezelőire, s ez által a hőzönségre nézve is tetemes hátrányokkal járó késedelmet okoz. Hírlapszerkesztésnél egy órai késedelem sok veszteséggel jár; itt igazán elmondhatni, hogy az idő, pénz. — E késedelmes eljárás csak az újabb időben tapasztalható; mi az oka, nem tudjuk. Hanem, ha ez így tart, felszólalásaink mellett kénytelenek leszünk panaszt is emelni az illető helyen.

— A révi magyar ref. egyház felsegülésére özv. Derecskey Józsefné asszonyság 10 frt adományozott, mit köszönettel vevén, rendeltetés helyére küldendünk, nyílt számadás fentartásával.

— Tánccos István és neje Décombaz Erzsébet leánynevelő és tanintézetében augusztus 1-én d. e. 9 órakor tartatnak meg a közbizsgák, a piacoz Tamássy-

házban 2144. sz. a. Mire az érdekeltek figyelmézetnek.

\*\* Piaczutcza a többek közt van egy csinos földszinti épület, abban lakik egy szücsmester, tehát oly kézműves, ki iparczikkeinek gyártása mellett nem ugyan nagy zajt — de annál nagyobb büzt szokott gerjeszteni. Ez magában véve még igen természetes; de az, hogy az elhasznált, büszhött folyadékot, gondatlanul engedje megüledni nyílt kanálisában, főleg ebben a meleg időben, mikor az ily rohott kipárolgás kóros elemeket fogna szétárasztani: ez már méltán jogosít fel minket arra, hogy irányában szigorú megrovással lépünk a nyilvánosság terére. Igaz ugyan hogy mindenki ur saját udvarában, de a levegő közös, és azt ártalmassá senki nem teheti. Ennélfogva felhívjuk az egészségügyi rendőrséget az ilyen visszaélések meggátolására.

— Régi szokás volt Debreczenben a házak előtt verécsés kiskerteket tartani, melyekben rendszeren élőfák is neveltek. Később a kiskertek hatósági meghagyás folytán elhanyagáltak, különösen azért, mert a kertek kerületei tisztátalanságok színhelyeivé váltak; e miatt a kiskertekben nőtt fák is lassanként kivágtak. Mikor Csorba volt a polgármester — kinek a jóhoz és széphez érzéke volt, s a ki sok jót, de sok rosszat is tett — a nagy templom előtti téren a Stenczingerház szegletéig fákat ültetett, miről az ut Csorbagátnak neveztetett. Az itt szépen megnövekedett fákat azonban 1861-ben a kapitányi hivatal kivágatta, hogy miért, nem tudni. — Majd az 1863-ik évben Gál József polgár ültetett fákat Szécsényi utcái háza előtt, de ezeket is kivágatással fenyegette a hatóság, úgy, hogy csak a tulajdonos erős ellentállása folytán maradtak meg azok. Most már mindenki siet visszatérni a régi jó szokáshoz, vetekedve ültetik a fákat, az egészségi állapot javára s a szépségkedvelők öröme. — Ily nehéz volt a jóról meggyőződni.

\*\* A holnapi fényesen rendezendő dal- és táncestélyre hír szerint nagyon sokan készülnek; ohajtandó is volna, ha a cél, a Csokonai szobrára való adakozás lelkesíténé fel a közönséget.

\*\* Telekiutcza a napokban két hetyke kocsis hajtott egymással szembe, de egyik sem akart kitérni. A lovak meglehetősen sebességgel vitték a könnyű járművet; mi lett a következés? — összeakadtak, a kocsis az ütközés ereje által felfordított s a két gondatlan fickó a kövezeten szedte fel magát. Erre a lovak megbokrosodva rohantak végig az utcán, a kocsit szétroncsolt állapotban ragadván magokkal, mind addig, mig eltikkadva fáradtan össze nem rogytak. Szerencse, hogy a kocsisoknak semmi bajok nem történt; és hogy a bősziült paripák senkit le nem gázoltak.

\*\* A népkertet és az abban felállított táncz helyiségre szánt sátrort az izléséről ügyes díszítéseiről ismert Thomas, kedvencz színházi gépészünk rendezi és díszíti fel.

A zenedei vizsgák folyamatban vannak; és általában elismerést érdemlő előhaladás jeleit találjuk az ügyes vezérletnek és tanításnak. Azonban ezen eredményt csak is aránylagosnak mondhatjuk ahozképest, hogy sok tanítvány részéről az iskolába járásban nagy hanyagságot tapasztaltunk; volt olyan, ki fél év alatt 60—70 órát is mulasztott; az ilyennel aztán a tanárok hogyan mutassanak kellő sikert? Szép eredmény mutatkozott az általános képződésben.

A gazdasági iskolában a földmivesi osztály vizsgája folyó hó 29-én ment végbe. A tanárok tapintatos eljárása és bánásmódja, ugy tanítási szorgalma kellő méltánylást érdemel; azonban a gyakorlati-terén nagyobb előhaladás lenne szükséges. Az állattanban legörvendetesebb képzettséget tanusítottak a növendékek.

Dely Mátyás városi állatorvos önként eltávozik állomásáról, és magán szolgálatba lép. Ki lép helyébe még nem tudni. D. M. kellő igyekezetet tanusított kötelessége teljesítésében; midőn ezt kimondjuk, egyúttal figyelmeztetünk, hogy helye betöltésénél különösen a kellő gyakorlati ismeretekre volna főtekintet fordítandó; úgy hogy egy jó állatorvosnak megtelepítése végett még áldozatoktól sem kellene visszaretenni, a jószágtartó s gazdálkodó nagy közönség érdekében.

A Manó Gyula elmenetele által megürült városi főszállás-biztosi-állomásra Konthy József köz és váltóüggyvéd, volt honvédtiszt, alkalmaztatott. Reméljük, hogy derek előde ügyességét és szorgalmát az ő sokoldalú foglalkozással együtt járó nehéz hivatalában, nála is feltaláljuk.

Ugy sugták be nekünk; hogy augusztus 2-án az emlékkerti szobron kiválóan szép koszorukat fogunk látni. Jelezzük ez eseményt előre; annélkül, hogy a honért hön dobogó szívvel áldott kedves hölgyek titkait elárulni akarnók.

A pécsi ref. templom építési alapjára kibocsátott sorsjegyek, melyek után több érdekes nyeresemény van kilátásban, 50 kvjával vásárolhatók Telegdy Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, aug. 15-kéig.

A Péterfián keresztül a nagy-

dőre vivő gyalogjárda jobb állapotba hozott s ez által egy közszükségnek tétetett elég az előjáróság részéről. Hátra van még itt az utca közepén levő rozsz burkolatnak kijavítása, sőt megújítása. A régi faburkolat járhatatlan, jobb volna, ha nem volna; mert az utasoknak még akadályára van; kizöldült és úgy néz ki mint valami jó legelő; csoda hogy a birkás juhászok még fel nem használták e legelőszük világban. Óhajtanó volna, ha még e nyáron kijavíttatnék a nagy erdőig vivő szekérut! Tudjuk ugyan, hogy nem lehet minden rosszat egyszerre kijavítani, hanem a főbb közlekedési utakra mégis csak különösebb gondot kell fordítani és a gyorsaság az eljárásban a jó becsét megkértszerezi.

A nagy erdei fürdőház még mindig vízhiányban szenved. Mindennap van esetrá, hogy fürdeni kívánók, ebben a roppant melegben, kénytelenek fürdés nélkül visszamenni. Hát ily kevés gond van itt a tisztaságra s az egészségügyre? Gyors és erélyes eljárást is szeretnénk már látni: nem elég a papírra bizoni a jó akaratot.

Csőtörtőkön egy részeg bérkocsis a piacon végig-végig nyargalt, vágatva lovaival, rémitette a népet; a lovak hámjai lehullottak és csak a rudnál fogva húztak a lovak, melyekről szakadt az izzadság. A bérkocsi sebesen vágatván, számát meg nem jegyezhetők. Ezen veszélyes, állatkinzási műtét végrehajtatott annélkül, hogy a rendőrségnek valamely közege ott a főpiac közepén meglátta, vagy meglátni akarta volna. Utólagosan is lehet ebben vizsgálatot tartani; adatokkal szolgáltathatunk.

M e g h a l t a k : Julius 29-én. Cs. Varga János fia András 3 hón., béllob, Pfa Kokas Ferenczné, szül. Szendrei Zsuzsa 31 éves —, Julius 30-án Cs. u. Sajtos Sándor fia György 8 hónapos bélsorvadás, Cz. u. Keresztesi Mihály fia Miklós 1 éves mellgörcs, Pfa. u. Szüts Mihály leánya Róza 9 hónapos, bélsorvadás. R ó m. C a t h. : Julius 17-kén özvegy Piscsák Károly drótos 65 éves, tüdőszellőhűdésben. Parkas Amália leánya Amália 8 napos, hasmenésben. Julius 18-án özvegy Kokas József, napszámos 55 éves, hasmenésben. Lajos István, gazdálkodó 44 éves, tüdőorvadásban. Huszka Ágoston leánya Gizella 1/2 éves, tüdőlobban. Julius 29-én Zahovszki Miklós fia László 5 hetes, nehézkórban.

## T Á R C Z A.

### Emlékeztető láda.

Melyet apr. 16-kán 1806-ik évben a nagy-templom tornyának napkeleti szegletében nzs Szőke Ferencz ur háza — 1850-ben. esk. Barta István háza — felöltettek be egy üvegbe.

(Vége.)

### Provocatum A.

A megégett nagy-templom falain létezett feliratok:  
Néhai Erdélyországi fejedelem Betlen Gábor czimere felett:

S. P. E. D. D. G. B. D. G. S. R. J. T. P.  
P. R. H. D. S. C. A. O. R. D.

Serenissimus Princeps, et Dominus Dominus Gábriel Betlen. Dei Gratia Sacri Romani Imperi Transilvaniae Princeps, Partium Regni Hungariae Dominus, Sicullorum Comes Ausztriae Opolii, Ratiborie Dominus.

A czimer mellett balról (ezek a felirások deakul voltak, de később Zámboi Ferencz magyarra fordította 1802-ben így:)

A hatalmas Betlen Gábor Fejedelmünk Czimerét e tábla mutatja nekünk, Melyben két madarak vannak lerajzolva, Dárdája, és kigyó melléjük foglalva; De ez nem árthatott a dicső felségnek Vele lévén boldog kegyelme az égnek És e hazának, és e jó atyának Hármas czimere van sok viselt dolgának. Ugy mint hét városok, melyek az erdélyi

Nagy fejedelemség látható jelei, Magyarországnak dicső koronája Nagy uraságnak bizonyos példája, Ismét a római szent birodalomnak Koronája, mert ő fejedelme annak; Az ő nagy lelkének rendelkezéséből lett Hogy most e szent templom újra építettett. Ki ebben egyszersmind hív segedelemmel Lenni méltóztatott hozzánk kegyelemmel

### A CZIMER ALATT.

A te czimeredet fejedelmi urunk Hazánk csillagának tartja maradékunk Hatvannégy esztendő mulának el eddig A tűz miatt puszta volt e ház ládd meddig, Mely régi romlásból, hogy felemelkedte Most is dicsősége messze kiterjedte; Azt a te virtusod cselekedte, melyet Magasztal a késő maradék, és nemzet.

### DEBRECZEN VÁROS CZIMERE MELLETT.

A két testamentom a főnix madárral Ugy szintén a kereszt a gyenge báránnyal Igazan példázák sorsát Debreczennek, Melyben böles utait látod az istennek. Mert miként a Főnix megégett, hamvából Feltámad életet veszen halálából; És mint a bárány is a jó pásztor alatt Farkasok szájába nem lesz préda falat: Így a sok keresztet sulyos véres terhét Szenvedő nép, ámbár érezte keservét Még is az Istennek mindkét szövetségére Szerint tanítván, megmarad épsége.

## Fővárosi értesítő.

— Kinevezték a honvédséghez. A) Gyalog s ághoz: báró Messzena Istvánt alezredesnek és a 10. zászlóalj parancsnokául; szent miklósi és óvári Pongrácz Lászlót alezredesnek és a 3. z. alj parancsnokául; nyug. őrnagy rumunjesi Fábry Lajost őrnagynak s a 15. z. alj prnokául; nyug. őrnagy Artner Rezsőt őrnagynak s a 74. z. alj prnokául; nyug. őrnagy Mayer Ferenczet őrnagynak s az 53. z. alj prnokául; nyug. őrnagy Jaczkovszky Józsefet őrnagynak és 18. z. alj prnokául; nyug. őrnagy nagyréti Darvas András őrnagynak és 48. z. alj prnokául; cs. k. őrnagy hadseregben b. Nyári Adolfot őrnagynak és 62. z. alj prnokául; nyug. őrnagy Iklody Ágoston őrnagynak és 5. z. alj prnokául; nyug. őrnagy Mangesius Frigyeset őrnagynak és 22. z. alj prnokául.

Velsz János őrnagynak és 72. z. alj prnokául; Kaszap Ján. őrnagynak és 51. z. alj prnokául; Sztankó Samut őrgyk és 44. z. alj prnokául; Posta Ferenczet őrgyk és 49. z. alj prnokául; Kis antalt őrgyk és 28. z. alj prnokául; Tolnay Gábors őrgyk és 25. z. alj prnokául; Sándor Lászlót őrgyk és 26. z. alj prnokául; Kabos Károlyt őrgyk; Raloska Adolfot őrgyk; Inkey Kázmért őrgyk és 78. z. alj prnokául; Soupper Ágostont őrgyk és 13. z. alj prnokául; Török Józsefet őrgyk és 45. z. alj prnokául; Krasznay Pált őrgyk és 19. z. alj prnokául; Frummel Artalt őrgyk és 11. z. alj prnokául; Marskhalkó Tamást őrgyk és 36. z. alj prnokául; Szigethy Miklóst őrgyk; Szabó Jánost őrgyk és 27. z. alj prnokául; Mayer Henriket őrgyk és 66. z. alj prnokául; Tuszony Jánost őrgyk és 20. z. alj prnokául; bibithi Horváth Pált őrgyk; Staudt Adolfot őrgyk; Ajer Mihályt őrgyk és 65. z. alj prnokául; Varga Imrét őrgyk 77. z. alj prnokául; Rapun Jenőt őrgyk és 14. z. alj prnokául; Udvardy Pétert őrgyk és 52. z. alj prnokául; I. osztályu századosokká: nyug. százados Szombathelyi Kálmánt. Schuster Ignácot, Mészey Pált, b. Döry Lajost, Furkas Györgyöt, Axmann Vinczét, Drizsnoyi Istvánt, Botthik Márton, Rupp Alajost, Tuzsovsky Erős Gyulát.

II. osztályu századosokká: b. Majthényi Tivadart.

Főhadnagyokká: cs. kir. 10. sz. osztály-csendőrség főhadnagyát beauforti Várhegyi Lajost, nyug. főhadnagy ippi Bydeskuti Aladárt, Somlyay Györgyöt (kezelő tiszt), Grobois Pétert, Nagy Károlyt, Lamos Antalt (kezelő tiszt).

I. oszt. hadnagyokká: Palkovics Győzöt, Molnár Kálmánt, Dezewffy Imrét, Redl Alajost (kez. tiszt), Nagy Károlyt, Rácz Ferenczet, Szal-

### A CZIMER ALATT JOBBRA.

Mint a bárány mint egy keresztet viselni Látszik, és lábai gyengék szoktak lenni. Így lón dolga mind a két testamentomnak A mint ez a czimer mutatja annak S valamint a Főnix, hogy megégettetik, De újabb életre hamvából születik, Így a te sorsod is tekintetes nemes Debreczeni tanács, szenvedéllyel teljes De azért egészen semmivé nem leszesz; Sőt terheid alatt újabb erőt vészesz Mert a sz. bibliát tanulod, megtartod Melyért a Jehova léssen te megtartód.

### BETLEN GÁBOR, ÉS DEBRECZEN CZIMERE KÖZÖTT.

Hogy épülni kezdett régi romlásából E templom vetkezni szomoró gyászából Városunk akkor hív Polgármestere Te valál Mike Pál oszlópi embere. Majd Juhos Ferencz ur főbíróóságában Előbb menvén népünk e drága munkában, Bacsó János a te bíróságodon lett Midőn tisztességgel el is végeztetett; És az ur papjai ekkor utoljára Felszentelték a szent háromság számára, Ur Jézus! ki értünk ki ontád szent véred Légy jelen miközttünk, mint nekünk igéred.

Városunk igazán itélő bírása Munkácsi István ur hűségnek szolgálja, A valláshoz való szent szeretetéből Megújította ezt a régiségéből. Midőn hetvenhetet ezerhatszáz után Számlálván, november végére eljutván.

Debrece 1869

67-73. máj

a hie...

53, 54. máj

kiegészít

may Antalt Bárdossy Sándort, Rétky Pált, Jesszenszky Istvánt.

B.) A lovasághoz: Helley Jánost alezredessé, a kassai honvédkerületi parancsnokság mellé leendő rendeltetéssel.

Századosokká: cs. kir. századost a 3. sz. huszárezredből Rákusz Lajost, cs. kir. századost a 6. sz. huszárezredből de Pottere Jakabot, cs. k. századost a 6. sz. huszárezredből Sarlay Sándort, Gallay Gyulát, Steiner Edét, Elek Gusztávot, Dobner Károlyt.

Főhadnagyokká: az I. huszárezred főhadnagyát daruvári Graffay Vilmost, b. Horváth-Petricsevics Bélát, Bobory Györgyöt, Desko Pétert.

Alhadnagyokká: Bárczay Oszkárt, des. echerolles Kruspér Sándort.

Továbbá zászlóalj parancsnokokul:

Tersztyánszky Ágoston ezredest a 63. zászlóaljhoz;

Inczedy Samu ezredest a 30. z. aljhoz;

Horváth János ezredest az I. z. aljhoz, ideiglenesen jelen alkalmaztatásában maradása mellett;

Schiffler Ferencz alezredest a 64. z. aljhoz;

schlachtschwerti Terbukovic Márkus őrnagyot a 82. z. aljhoz;

alsó-szopori Nagy Antal őrnagyot a 35. z. aljhoz;

Pongrácz István őrnagyot az 58. z. aljhoz;

Szabó József őrnagyot a 2. z. aljhoz;

zombatfalvi Zombath István őrnagyot a 71. s. aljhoz;

Duleszko István őrnagyot a 17. z. aljhoz;

Mussulin Emil őrnagyot a 80. z. aljhoz;

kesselőkeői Majthényi Kálmán századost a 39. z. aljhoz;

Fülöpp József századost a 6. z. aljhoz.

— A képviselőház elnapolása óta királyi hivatalba történt kinevezés folytán a követező képviselőket mondottak le: u. m. Horváth Döme kecskeméti városi, Semsey Pál Sáros megye kisszebeni ker., Nagy Samu Maroszlók alsó ker., Kéthelyi József Dobokam. felsőker., Antalfy Károly Csíkszékygyörgy ker. képviselő. Az ezen lemondások által üresedésbe jött képviselői újabb választások iránt a képviselőház elnöke a háztól nyert felhatalmazása folytán már intézkedett.

\*\* A budapestet összekötő hajóhidra nézve szorgalmasan mérik Pesten és Budán az irtalmások kolostorához tartozó kert, a Margitsziget alja és a Tüköry telkek irányában a földet. Hírszerint a jövő tavaszra a hajóhid már kész lenne, és pedig oly szerkezettel, hogy alatta a gőzösök megtekintett kéményeinek könnyedén járhatnak.

\*\* Az első magyar takarékpénztár palotája bevezetéséhez közeledik. Most szedik szét a kőműves-állványok utolsó részzeit a roppant épület mellől, mely két kapus, 25 ajtó, 10 erkélyes és 130 ablakos, kettős homlokzatával a főváros legnevezetesebb épületei közé tartozik. Ritkítja párját a ház előnyös fekvése, melyet legjobban szemléltethetünk, ha megemlítjük, hogy gazdagon aranyozott szögletornya majdnem husz utcáról (részint azok közepéről, részint szögleteikről) látható.

### Pesti rőppentyűk.

(Julius 28-án.)

Van egy ósrégi magyar közmondás, mely nem a salonok biborkárpitos falai közt vette ugyan eredetét „de azért mégis mindig igaz marad:” közös lónak turos a háta. — Az országgyűlés többségének a deákpártiaknak eszük ágában sem volt, hogy ez örökigazság az általok oly üdvösnek vélt közösgüyes „mis-más“-nál rövid idő alatt beteljesedik. Hol láttuk azt, hogy két szakácsné egy konyhában, két dudás egy csárdában megérjen? ... No de létrejött a közösgüyes szörnyszülött s ennek idéltje a delegáció. És ugyan mi üdvöst eredményezett az? Tavaj a delegatio hozott vagy 18 darab határozatot; s lette valami eredménye? A közösminister urak e határozatok közül hajtottak-e csak egyet is végre tökéletesen? Legfeljebb megmosolyogták azokat s tudomásul vevén, félretették; ad graecas calendae elnapolván azoknak foganatosságát. Szomorú dolog, de ugy van! És a delegatio ismét összeült s dupla léhny mellett építi kártyavárait, hogy azt, ha a közösgüyesnek ugy tetszik, megint szétűtja, mint tavaly! ... Biz ez ugyan haszontalan — sőt az országra nézve költséges idővesztetés! Hiába hozzuk a határozatokat rendre, ha nincs a ki azokat végrehajtsa, vagy a hol a végrehajtó közeg nagyobb ur, mint a határozó tanács.

Nem hiszszük, hogy a jobboldal valami nagy örülne gyönyörűség magzatának, melyet még egy év előtt oly nagy kedvteliséssel gédelgett. ... De mit ért az, ha a reménydus csecsemő, törpe nyomorékká lett a közösgüyes ápolóiban!

A delegatio utóbbi ülésének egy igen nevezetes pontja volt. Orczy Béla báró jelenté, hogy az osztrák birodalmi tanács határozata nyomán Bresztel osztrák pénzügyér megtagadta a két osztrák Lloyd-társulat jövedelmi adójának a közösministerium kezébe szolgáltatását, azzal indokolva ezt, hogy miután Trieszt osztrákállamterületen fekszik, a Lloyd székhelye pedig Trieszt, a jövedelmi adó nem tartozik közös kasszába. Hejh sok oly tétel jöhet még ott elő — amitől „orrunk foghagymás” — lesz, de Magyarország jövedelmei: sója, aranya, ezüstje, igen! azok a közkaszába kerülnek. Hiszen, hogy szavazhatta volna különben ma reggel meg a magyar delegatio, a közös pénzügyministerium számára azt a 1,847,081 forintot? Bizony Karinthia meg Oberösterreich stb. nem igen pazarul ereszt! Magyarország pedig jó fejőstehén ... csak fejni kell tudni!

(Julius 30-án.)

Nógrádmegyében a Forgácsok hazájában, Balassa-Gyarmaton egy féllábu honvéd éhen halt el f. hó 25-én. — No, de temetése talán fényes lehet a szabadságharcz e szerencsétlen áldozatának? — kérdik olvasóink. — Leirjuk röviden a halotti szertartást. Tizenkét száz megyei — elítélt rab vitte végig a főtűzán. Utána a díszmenetnek két honvéd ballagott búsan, elgondolkozva a megváltozott világ fölött. A szegény béna honvéd elfeledve, elhagyatva a legszörnyűbb halálnak lett martalékává, az éhhalálnak. — No, de mit tett a szerencsétlen? Harcolt és küzdött a hazáért, lábát is elhordta az ágyugolyó. ... De nem dicsekedhetett annyi érdemekkel mint földije, bizonyos Forgács Antal gróf. ... ki busásan huzza évenkénti sok ezer forintnyi fizetését a nyugdíjások pénztárából, holott országra kiáltó érdemei oly neműek, melyekkel ő méltósága aligha szokott mindenki előtt dicsekedni. Bezzeg gondoskodott a jobb oldal, hogy ez érdemes uri embernek legyen mit aprítania a tejbe: ...

Aradon még mindig bottal képezik a gyermekket. Különösen nagy hirre tett szert ebéli madora által valami Gyöngyösi Rezső, ki ugynevezett „privata diligencia — nádpálczája”-val tanítgatja morosra e keze alá adott kis növendékeket. — Vajon nem többre vihetné-e e gyöngéd madorával Nowgorodban? ...

Szini Károly „Lámpás” czimű gunylapot eresztett meg. Nagy fába vágta fejszéjét, mert amily vastag sötétség most nálunk uralkodik, s annyi embernek a szeme most farkas hályogban szenved: jóval több lámpás elkelve.

„Ich kenne schon meine Leute,“ — gondolja magában Kuhn generális a hadügyér, midőn a delegatusok jámbor sorain gunyos mosolylyal szemlét tart. — „Hát azután kérem alázattal, hogy esik az — kérdi a merészebb delegatusok egyike, — hogy most három millióskával többet tetszett ki kalkulálni mint tavaly a hadügyi költségvetésben, holott azt tetszett mondani, ha fülhegygyel jól hallám, hogy ez évre kevesebb lesz a kiadás? — „Hja! barátocskám, magok nem értenek e dolgok „höhere”-jéhez. Látja tavaly kevesebbet vetünk fel a budgetbe mint amennyit delegatus urak megszavaztak, mert Königrätz és Szadovánál sok emberünk ott hagyta fogát, s tömérdek ruha készletünk maradt fenn e háborus időből, mely ha zászlóinkra nem hozott is dicsőséget, de gazdasági szempontból sem volt káros, megmaradván a sok mondur és vörös nadrág! (Miben parádézának most a honvédek?) Hogy pedig a szót ki ne vegyék a számból: azt is megmondom, hogy említettem ugyan, hogy most sokat megtakarítottunk, mert mindazt, mit ezelőtt holmi liferansoknak adtunk árlejtés útján, ki most e jóban Skéne barátunkat és ezimborait részesítők. Igaz ugyan, hogy ezek azurak sem olcsó Jánosok, sőt anynyiert lábukat sem billentik, de azt ígérték, hogy ezután igen jó portékát kap a hadsereg. — „Ejnye! hisz ez világos! Ugyan hogy nem is talál-nyem én ezt ki gyarló felfogással! — szolt szegyenkedve a delegatus — és leült, megnyugodva a vett fölvilágosításon. Volt ugyan mint mondják — ki ugy a guba alatt fricskát hányt a generalis urnak s a felett duzzogott: hogy lehet az, hogy tavaly a feles ruhakészletek használtattak föl s mégis fölvettek a pézt azokért is, kik a Szadovától fenmaradt mondurba bujtak! ...

No, de mi nem értjük ezt, mert ez mind a „höhere” szerint van.

De azért ki tagadhatná üdvösségét a delegatióknak ... vagyis inkább a „dupla léhnynek?”

— Mi lehet annak oka — kérdi egy uri ember tölem, — hogy a honvéd-hadsereg olyan „piszli ungaris, piszli dájcs” elemekből van hevenyészve, s hogy a császári katonatiszt több benne, mint a volt honvédtiszt? ...

— Hát még afelett is csodálkozik! — mondom. Hiszen most minden közös nálunk a feles égen kívül. — Illő, hogy ha közös-üres kasszákat, közös-ügyes ministeriumunk, közös-ügyes honvédségünk is! Ugy kívánja ezt a communismus dicső elve! ... Aztán parádéz az is jó lesz! ...

### Különfélék.

— Az Amerikai nők, mint tudva van, nagyobb mértékben foglalkoznak irodalommal, tudománnyal, művészettel, mint csaknem magok a férfiak. Angliában szintén számos nő adja magát magas és rendes szellemi foglalkozásra. Nem csuda, hogy a nevezett két államban legelőször kezdik komolyan vitatni, hogy a nők ruháztassanak fel mindennemű politikai joggal. Mindkét államban feles pártolója van mind a nők magas szellemi kiképeztetésének, mind politikai emancipációjoknak.

— A „Föv. L.” szerint fővárosunkba közelebb egy 22 éves szép özvegy érkezett, elhunyt iratársunk Remellay leánya, ki Párisban nevezkedett s Juarez mexikói elnök öcséséhez ment férjhez. Férjét elfogták s agyonlőtték a császáriak. Később mindamellé ez özvegy, midőn Miksa császárt elfogták, kegyelmet kért az elnöknel számára, de sikertelenül. E fiatal nő most látogatás végett jött Pestre, de ismét Párisba megy, hol férje rokonai élnek.

— A krakkói zárdaeset. Az elfogatás részleteire nézve olvassuk: Nalepa főállományész rendelete folytán tegnap 25. 3 órakor Wenzky Mária, a karmelitazárda] főnöknője, és helyettese Koscierkiewicz Teréz befogattak. Hozzájuk önkényen egy harmadik apáca is csatlakozott, a beteg főnöknőt ápolandó. Hogy a bekísérés alkalmával a közönség részéről kihágások ne történjenek, a kocsis mellé egy eskadron huszárt rendeltek, mindamellé esett néhány kócsirab a kocsiba. A bekísért főnöknővel egyidőben mintegy negyven fiatal ember tartóztatott le, kik a zavargásokban résztvettek.

A főnöknők, amint a vizsgálóbíró elé kerültek, készítették a fátyol levételére.

A bécsi „Pr.” szerint a czernai carmelitaprior, Kocubsky Julian is elfogatott, ki a női karmelita-zárda felügyeletével volt megbízva s így az ott történt dolgokról tudomással birnia kellett.

### Belföld.

\*\* Karczag város közbiztokossága, mint legközelebb említettük, a községben létező különböző vallás felekezeti iskolák létszámát 800 classifált holdnyi területet szavazott meg, s ezt oly arányban kívánja felosztatni, hogy abból 80 hold a r. kath. egyházé, 20 hold a g. nemegyesült egyházé, az azonkívül maradt 700 hold pedig a ref. iskola örök tulajdona legyen, s annak évi jövedelme az ingyen iskoláztatás életbeléptetésére fordíttassék.

\*\* Kolozsvártt a fellegvár Szamosra néző oldalán két 3—4 éves gyermek játszadozott, s kuszott le és fel meredek sziklán. Egyik elveszté az egyensúlyt, s még egy fordulás kellett, hogy a kis ártatlan egy 3 öles mélységben összezuza magát; s e fordulás be is következett, hanem a szerencsés véletlen ugy akarta, hogy alant, a sziklába vajt kunyhó előtti udvarocskán valami ágbogokra ágnemű legyen kiterítve, s a kis gyermek ide esvén, sértetlen maradt. A rémes jelenetre odagyűltek bámulatát magára vonta a szikla mellől mindent nyugodtan néző anya hidegvére is, ki a csudálkozónak következőleg adott felvilágosítást: „Még öregeimtől hallottam, hogy részeg ember és gyermek körül az angyal keze örködik, s ennek igazságáról sokszor meggyőződtem — férjem is, gyermekeim is, ezért nem ijedtem meg most sem, tudtam, hogy ott van az angyal keze, amint láthatják hogy ott is volt.” — Bizonyára elég erős hit egy anyától, jegyzi meg erre a Magyar Polg.

Folytatása a mellékleten.

Legújabb találmány, dohányzóknek!

Belföldi készítmény.  
**Havanna-dohány**  
illatos levelek.

A legfinomabb havanna-illattal vegyített eme levelek, a szivar-ládába téve, a bennök levő dohány vagy szivaroknak, még ha **silányabb minőségűek is**, már két nap múlva **oly kellemes, havanna-szerű illatot** kölcsönöznek, hogy azok még az ismerőt is csalódásba ejtik, **s azt fogja hinni**, miszerint **valódi havannát szí. Egy lap elég 25 darabb szivart** 2 nap alatt illatosá tenni, s e műtétel egy és ugyan azon lappal tiszter ismételtethető. Ezen lapok, ha nem használva, papírba gyöngölve eltételnek tulajdonságaikból mísem vesztenek. — **Ennél fogva nincs jobb szer, hogy kevés pénzzel jól és finoman dohányozhassunk.**

Főraktár Németország- és Ausztriára nézve **C. HAUSER, Wien**, Mariahilferstrasse Nr. 116.

Vidéki szállítások a pénz beküldése vagy **postai utárvét** mellett is teljesíthetnek.

**Árak:** Egy csomag (6 darab), csomagolással együtt 1 frt. 60 kr. — **Kevesebb mint egy csomag nem adatik. Ismét eladók** jeleutékenny engedményben részesülnek. — **Raktárak Ausztria és Németország minden városaiban felállítatnak.**

Jelentés! Minthogy e tárgy különösen Németországban már nagy mértékben utánoztatik, ez okból a t. cz. vevők saját érdekükben figyelmeztetnek, miszerint ovakodjanak ama hamisítványok megvételeitől, mint a melyek a valódi havanna illatos levelekhez még csak nem is hasonlíthatók. 44. 1—12

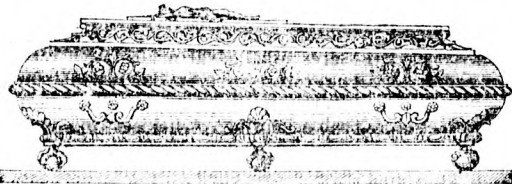
**Nincs jobb szer, hogy kevés pénzzel jól és olcsón dohányozhassunk!**

Dohányjavítás!

ispánia-fuvarok

Entreprise des pompes funébres Bécsben!!

ÉREZKOPORSÓK.



A bécsi „első temetkezési-társulat“ javított szerkezetű érezkoporsóiból

**Tóth Sándor**

bádogos mester választékos

nagy raktárt állított;

melyben az érezkoporsók, s az ahhoz szükségeselt **atlaez-parnák, szemfedelek, ingek** stb. készen szabott jutányos **gyári áron** kaphatók.

Ugyancsak ő nála mindenféle **bádogos munkák**, például: fürdőkádak, zuhanyok készen találhatók.

**Vidéki megrendelések tüstént teljesíthetnek.**

**Boltja:** a városháza alatt, czegléd-uteza felől van, a hol ő személyesen egész napon át megtalálható. 31.—3—3

**Eladó**  
**fekvő birtok.**

Az új kerben a barom vására eső részen, mely igen czélszerű majorsági föld be-rendezésére, mintegy 6 hold 1200 □ ölével és 20 □ öl, részint szőlő, (120 kis cseber borra kilátással) részint luczer-nás és egy csinosan berendezett gyümölcsös két pajtával és minden hozzá való edényekkel látva, szabadkézből eladó; érte-kezhetsi a tulajdonos Csicsó Lajosnál. Hatvan uteza 3408 szám alatt. 42. 2—3

**Mai számunkhoz egy félv melléklet van csatolva.**

Szerkeszti s kiadja: **Oláh Károly.**

**A gyógyhatásért**  
jótállás vállaltatik.

Hoff János udvari szállító központi raktárának Bécsben Kärtnering 11. sz.

Mattersdorf, 1869 máj. 25. — Kérem önt maláta-kivonat-egészségi seréből, melynek kitűnő tulajdonságairól magam meggyőződtem, ismét egy szállítványt küldeni.

Widder János, káplán.

Brüssel, 1869 máj. 7. — Önnek maláta-kivonat-egészségi sere igen kitűnő, tovább fogom használni azt, miután üdülésében igen erősített. A legközelebbi brüsseli járvány alkalmával, több mint 60 egyének rendeltem e gyógyszert s örvendek, hogy az mindenütt kitűnő sikerrel hatott.

Dr. Collignon, m. p.

Baligród, 1869 máj. 2. — Már igen sokat hallottam önnek, az ember egészségére oly kitűnő hatást gyakorló maláta-kivonat-egészségi seréről, s elhatároztam, hogy azt betegemmel rendelni fogom.

Dr. Schubert.

Promontorvára, 1869 máj 25. — Kérem önt nekem 28 üveg sert küldeni, 2 font maláta-kivonat csokoládét és 1 font maláta-kivonat csokoládé port, minél előbb küldeni.

Gaffenfried Gabriela, bárónő.

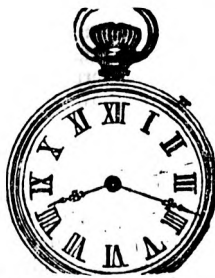
A csupán egyedül valódi Hoff-féle maláta-kivonat-egészségi ser, valamint a maláta-egészségi csokoládé és kivonat-cukorcskák, kaphatók egyedül Bécsben, Kärtnering 11. sz. a. Az etiquetteken Hoff János keze írása áll.

**Debreczenben raktár létezik Weber János fűszerkereskedésében, valamint Rotschnek V. Emil gyógyszerárán.**

**ÁRAK:** A maláta-kivonat-egészségi ser 6 üveg 3 frt 70 kr, 15 üveg 7 frt, 28 üveg 14 frt, 58 üveg 27 frt 50 kr, 120 üveg 55 frt. — A maláta csokoládé 1. sz. 1  $\pi$  2 frt 40 kr, 2. sz. 1  $\pi$  1 frt 60 kr, 5  $\pi$ -nál  $\frac{1}{2}$   $\pi$  ingyen; 10  $\pi$ -nál 1  $\frac{1}{4}$   $\pi$ . — A maláta csokoládé ser, mely a gyermekeknek az anyatejet helyettesíti, 80 és 40 kr. A cukorkák  $\pi$ -ja 60 és 30 kr. Bécsből le. 24.—2—2?

**Antalfy Lajos**

órák Debreczenben.



(Boltja a városháza piaci részén levő „Törökhöz“ czimzett dohány-, szivar- s belyeg-eladási helyiségével egybekötésben.)

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani a legdusabban felszerelt **óra-raktáramat**, a lehető legolcsóbbra **leszállított áron, egy évi írásbeli jótállás mellett.**

Ezüst hengeróra 4 rubinköre	frt.	Finom angol mintára	- - 15—18
járó patent üveggel	- - 8—10	Kettős fedéllel	- - - 15—18
Finomabb ar. szegélyvel ugró	11—12	Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Egész aranyozott compassal	12—15	Remontoir	- - - 25—36
Angol mintára lapos kristály-üveggel	- - - 15—14	Horgonyórák, melyeket felhuzni soha sem kell	- 40—45
Gazdasági óra (remontoir)	- 15—16	8 napos pendul-óra	- - 19—23
Ezüst horgonyórák 15 rubin kőre, patent üveggel, ugrós	14—16		

Ezen példál felhozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany uri és női óraimat, francia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabástrom, bronz s vas öntvényto ku üvegboríték alatt levő asztali és függő aranykeretes óraimat, inga (pendul) órákban a legkisebbtől a legnagyobbig, tökéletesen kielégítő nagy választékban.

Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 kron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékükben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könnyű és biztos.

Vidékről megrendelések a levél átvételétől számítva 3 nap múlva küldetnek szét, mivel elvem, csakis egész tökéletes kipróbált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Kijavítások elvállaltatnak s értők a legmegelégedettebb árt kérek. 1. 6—10

Debreczen. 1869. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Debrecen 1869  
67-73. n. sz.  
a h. sz.

53, 54. n. sz.  
kieg. sz.

**Melléklet a „Debreczen” 22-ik számához.**

\*\* Borsod megye nagyevű szülöt-  
tének, a felejthetetlen emlékű Palóczy László-  
nak siremléke hétfőn, aug. 2-án fog ünnepé-  
lyességgel Miskolcra leleplezteni. Az em-  
lékkő piramis alaku gránit; az elhunynak  
arczát ábrázoló, s az emlékkőbe foglalt dom-  
borművet karrarai márványból ifj. báró Vay  
Miklós készítette és pedig díj nélkül.

\*\* Váradai Gábor e hó 21-én Husztra  
érkezett, hol ismeretlenül akart keresztül utazni,  
de a véletlen nem engedé, hogy igaz tisztelői szí-  
vélyesen ne üdvözölhessék. A hosszú utazás fá-  
radalmi, s különben is beteges családja miatt  
vendéghozadóra szállott ugyan, de ott is fölkeresé  
a tiszta barátság s forrón szerető s mélyen tiszte-  
lő barátai körébe hívá meg, ahol meg is jelent, s  
az est kedves beszélgetések s később lelkes po-  
hárköszöntések közt folyt le, megemlékezvén tár-  
sáról Szaplóczay Józsefrol is. M.

(P. S.) Bártfa jul. 28. A bártfai savanyú-  
vizek mintegy félóránnyira fakadnak Bártfa város-  
tól, a Kárpátoknak fenyvesektől környezett hosz-  
szúkás gyönyörű völgyében, — s e források körül  
— melyek már majd négyszáz éve vannak hasz-  
nálatban — találjuk a birodalom egyik első rendű  
fürdő intézetét, a számos izlésteljes épületek, sé-  
tányok s egyéb intézményekben gazdag bártfai  
fürdőt. A források nincsenek mind használatban,  
s közülök a négy főforrás egy nap lefolyása alatt  
körülbelül ezer akó jegecz tiszta, — üdítő és csi-  
pós savanyó izü vízmenyiséget képes szolgáltatni.

Bármily nevezetes és jóhatású e fürdő, vesz-  
tett régi hírnevéből; keresetség és látogatás te-  
kintetében e század elején élte fénykorát.

A vendégek száma jelenleg hatszára tehe-  
tő, kétharmadrészen izraelita. Városunkból is  
vannak néhányan; továbbá előkelőbb vendégség  
a Tihanyi s Lónyay családok, a Szmracsányipár  
és egy két lengyel család.

Az idei Annabál nyomoru satyrája volt a  
hajdani híres bártfai báloknak; az asszonyokból  
és nem fiatalemberekből a legnagyobb buzgalom  
és toborzás mellett is alig állott össze husz pár, s e  
számalomig picziny tánczkörben is, oly zavar  
tudott keletkezni, hogy végre senki sem talált  
párjára; oka e rendetlenségnek nem egyéb volt,  
mint hogy az egyetlen fiatal ember ki itt tartóz-  
kodik, — épen a bál napján talált beteg lenni.

Itt tehát nem igen szentelhetvén lábainkat  
Therpsychore ő istenségének, vegyünk vándorbot-  
tot kezünkbe s menjük Tátra fűredre (Schmeksz)  
ott talán vidámabb léttel találkozunk. A viszont-  
látásig isten velünk.

\*\* Egyetemes zenedét akarnak léte-  
síteni Budán, s e miatt már be is adták a minis-  
teriumhoz az engedélyezési kérvényt.

**A Lajthántulról.**

A hírlapírók tiszteletére Bécs város által  
rendezett diszében Giskra belügyminister, —  
egyebek közt ezeket mondá szép felköszönté-  
sében:

Minden parlamentararis kormány ereje és tá-  
masza a közvélemény; s ha elméletileg igaz is  
azon állítás, hogy a parlamentararis kormány nem  
csak jog végett, hanem tökéletes joggal fenáll, ha  
a kamrák többségét bírja: állandóan s sikerrel sem  
maga, sem a kamrák többsége nem működhetik,  
ha a tiszta közvélemény ellenében áll.

A tiszta közvélemény oly forrás, melyből a  
becsületes parlamentararis kormány oly súlyos kö-  
rülmények között, minők az ausztriaiak, erőt és  
buzgalmat merithet, hogy kitartással haladhasson  
a tövises, fárasztó uton, melyre lépni s melyen  
haladni kötelességének ismere. —

Mit mond ere Wenkheim Béla magyar bel-  
ügyminister ur? Bizony tul a Lajthán tul tesznek  
kormányférfiainkon.

**Külföld.**

**Az amerikai nagy béke-zene-ünnepély.**

\*\* A bostoni ünnepély részletei any-  
nyira érdekesek, hogy regisztrálásukat nem lehet  
elvonunk a tisztelt olvasótól. Az ünnepélyre egy  
óriási kolisseumot építettek, vasból és üvegből,  
mely körülbelül 500,000 dollárba került. — Ebbe  
mintegy 70,000 ember kényelmesen belefért. —  
Az előadás napján annyi idegen csődült a zene-  
ünnepélyre Bostonba, hogy az óriási város alig  
fogadhatta be őket. Junius 16-án, délután 3 óra-  
kor kezdődött az ünnepély. „Imposant volt — írja  
a bostoni lap — végig tekinteni az előadók és a  
közönség tarka barka, hullámzó, szinte belátha-  
tómegén.” Előadó összesen 10,000 volt. 9000 éne-

kes 1000 tagból álló monstre zenekar, melyben  
Ole-Bull is részt vett az első hegedűsök közt.

A hatást leírni lehetetlen. — Mintha egy  
ocean morajlott volna, — úgy hangzott az  
egész. A lélek önkénytelenül fölemelkedett és ke-  
reste az istent, megdicsőítva minden földi salak-  
tól. — Ezután Wagner „Tanhäuser” nyitányát  
adta elő a zenekar. Hanem itt azt az anachronis-  
must követték el, hogy a programmon Wagner  
neve helyett Mozart neve állott s így a bostoni nép  
talán most is abban a hitben van, hogy „ezt az  
erőteltjes” darabot Mozart írta, a behizelgő dallam-  
mos szelid költője. Most következett az ünnepély  
legbámulatosabb pontja. A híres amerikai nem-  
zeti dalt („The Star spangled Banner”) adták  
elő; énekelt 9000 énekes, játszott 1000 hegedűs  
stb. stb. A vége felé egyszer csak beledörögöl 12  
ágyú és egy csomó harang az előadásba, még pe-  
dig úgy, mint kíséret, mint a szerzemény lényeg-  
es alkatrésze. A hatást, a mit ez a két különös  
„hangszer” előidézett, nem lehet leírni. A közön-  
tég felugrált. A kalapok a légtérbe röpültek, a finom  
batist női zsebkendők számtalan apró vitorlaként  
lobogtak és oly iszonyu tapsvihar, oly „cheerezés”  
támadt, hogy remegtek belé a colisseum vas falai.  
A darabot ismételni kellett. El kell képzelní ezt a  
jelenetet. Egy iszonyu tömeg, mely süvegét a le-  
vegőbe hánnya s tapsol veszettül, egy 10,000 em-  
berből álló tömeg, mely énekel és játszik hegedűn,  
bögön, trombitán stb. ezenkívül 12 hatalmas  
ágyú, mely minden versszak végén pokoli döréjjel  
vegyül az ének morájába s ezenkívül vagy 12 70  
mázsás harang, mely szinte kong, bong, zeng zúg.  
Ilyen volt a béke-hymnus előadása.

Rendkívül nagy hatással adták elő azután a  
„Pöröly jelenet” Troubadourból. Itt száz művé-  
szileg betanított kovácsot alkalmaztak, kik hata-  
masan verték nehéz kalapácsaikkal az üllöt. Ezt  
is ismételték. Adtak elő még egy sereg művet  
külföldi compositoroktól, mint: Wagner, Mayer-  
beer, Verdi, Mozart, Rossini, Gounod, Halévy,  
Bellini. Végül ismét a béke hymnust énekelték, s mi-  
kor az utolsó versszakhoz értek, a közönség kalap  
levéve énekelte együtt az énekesekkel. Az ágyúk dö-  
rögtek, a harangok zúgtak s az ének, egy kibé-  
kült nagy nemzet éneke ünnepélyesen lebegett föl  
az égbe. Három napig tartott az ünnepély, de leg-  
érdekesebb volt ez az első, melyen az egyesült  
államok színe, java jelen volt. Maga Grant is meg-  
jelent, az Unió elnöke, továbbá Colfax, az alelnök  
a miniszterek, az idegen államok képviselői, min-  
den amerikai kormányzó stb. stb. — Az össze-  
reglett tömeg száma körülbelül egy fél millióra  
tehető. Z. L.

— Franciaországban a szabadság-  
ra törekvő mozgalmak folyvást növekedőben van-  
nak. Napoleon vaskeze ugyan visszatartja a meg-  
indult áradatot; de törekvése aligha jut sikerre.  
— Abból, hogy kész látszólagos engedményekre,  
abból, hogy kész saját hajlama elleni áldozatokra  
is: nem csupán előrelátó tehetősége tünik ki, mi-  
szerint a zivatart feltartóztatni véli, hanem egy-  
uttal gyengesége emelkedik ki a dolgok menetét  
vizsgálók előtt.

Ha egyebet figyelembe nem vennénk is, ma-  
ga azon körülmény, hogy a választásoknál évről  
évre fokozatosan emelkedőben van az ellezék  
száma a kormányparti szavazatok száma irányá-  
ban, eléggé indokolja Napoleon félelmét a dolgok  
helyzetének megváltozhatása iránt, felelősséti azon  
gondolatot, hogy a trón nem áll oly szilárdon,  
hogy a szuronyok hatalma egyedül képes lenne  
fentartani azt.

De beszéljenek a számok.  
Az 1852. évben 9,836,043 beírott szavazó  
közül mintegy kétharmadrész élt szavazójoggal,  
és pedig a kormány- vagy császárpártiak mellett  
5,218,602, az ellenzékiek mellett csak 810,962  
szavazott. — 1863-ban már több mint 10 millió  
választó közül szavazott mintegy 7 millió, s eb-  
ből 5 millió a kormánypártiak mellett, s majd 2  
millió az ellenzék mellett. — 1869-ben pedig a  
beírott 10,315,000 választóból szavazott körül-  
belül 8 millió, s ebből 4 1/2 mil. a kormánypárt  
mellett, 3 1/2 mil. pedig az ellenzék mellett.

Az ellenzék ezen roppant arányban növeke-  
dett nyeresége méltán gondolkodóba ejté a  
császárt.

Ezért lépett a reformok terére; de az oly  
reformokkal az ellenzék egy tagja sem elégedett  
meg; mert a császár utójára is saját önkényét  
elibe teszi az alkotmányserü fejlődés vívmá-  
nyainak.

E ponton nem lehet megállapodni. A nem-  
zet szíve erősebben lüktet, mint valaha a szabad-  
sáért.

Egy háboru feltartóztathatja a vihart, de  
végkép el nem hárihatja annak megjelenését,  
mely a szabadságot rejti magában. —

— Spanyolországban különféle hí-  
rek merülnek fel bandák és rendetlenségek kelet-  
kezéséről; azonban nehéz meghatározni, hogy e  
hírekből mennyi az igaz.

Don Carlos szervezi betörő seregét, és úgy  
látszik, hogy a papok rendezett hatalma a fővá-  
rosban s tartományokban melléje fog állani; nem  
lehet megítélni, hogy minő erők sorakozandának  
ama zászló alá. — A kormány ébren van, és a  
kellő előkészületeket megteszi, hogy meg ne le-  
pettessék a véletlen által. Madridban, Valladolid-  
ban s az ország más jelentékenyebb városaiban  
több elfogatás történt. Tegnap Madridban 2 pa-  
pot fogtak el, kik hátra kötött kézzel a polgári  
őrség által kísértettek; alig lehetett őket a nép  
dühétől megóvni; röviden akartak velök elbánni.  
Az a hire, hogy sok fontos iratot, carlistaköl-  
csönkötvényeket találtak náluk. — Ezeket kívül  
még ugyanazon napon mintegy 20 papot fogtak el.  
Valószínű, hogy Don Carlos Navarrában  
időzik.

A felkelés kiütését jul. 25-re híresztelték.  
— Hírlík, hogy a Monjuichvár parancsnokának,  
40,000 durost ajánlottak volna a carlisták, ha e  
fontos pontot feladja.

A tartományokban növekszik az izgatott-  
ság. Több rablóbanda barangol, mely az utazási  
biztosságot háborgatja. A kormány azért léptette  
életbe az 1821. évi áprili biztossági törvényt; —  
a mi az ostromállapottal egyenlő helyzetet idé-  
zett elő.

Általános a hit, hogy a kormány képes meg-  
felelni az állam biztosságának. — Mintegy 500  
főből álló carlista-csapatot, Mancha körül, a ka-  
tonaság megvert és szétugrasztott.

**Legujabb**

— A krakkói apácza történetéhez. Ujabb  
részletek nincsenek; csak a lajthántuli belügyér  
Giskra azon szigoru elhatározásáról beszélnek,  
miserint ezen ügyben a legkeményebb vizsgálá-  
tot fogja végrehajtani, s a püspököt felszólította,  
hogy minden kolostorban szigoru vizsgálatot  
tartsanak, s arról jelentést tegyenek. — A mi  
belügyérünk b. Wenkheim Béla ilyes szándékáról  
még hallgat a krónika.

A lapok több ily tömlöczözési eseteket hoz-  
nak fel, melyek a zárdai rendszerre kárhözhatólag  
hatnak.

— Bécs, jul. 30. A kormány a krakkói kar-  
melita nők zárdájától megakarja vonni az állami  
segélyt (enyi minden?), s a püspököt felhívta,  
nyilatkozzék, hogy a zárdafenállását egyházi ér-  
dekek kívánják-e?

— Bécs, jul. 30. A magyar delegatióknak  
holnap délelőtt a hadseregi költségvetés felett  
zárt teljgyűlése lesz. Az itt időző magyar minisz-  
terek részt vesznek abban. A hétfőre kitűzött  
nyilvános ülés elmarad.

— Lemberg, jul. 30. Egy kérvény kering  
itt melyben az aláírók a jezsuiták és a Dames  
coeur sacre — szerzetesnők kiutasítását köve-  
telik.

**Közigazdaság.**

— Debreczen. Jul. 31. Piacunkra a mi  
igen kevés élet hozatott, az sem volt kapós, kivéven a  
tengerit, a mi keresett czikk köblönként 5 frt 90 kr.  
6 frton is elkelt; a dinnye bőtermése felől közölt ér-  
tesítésünkben nem esalatoztunk, már is jelentékeny  
számu szekerral hozatik piacunkra, kelendő, mind-  
amellet nem drága a minőségéhez képest, az árak  
3 frtről 6—8 frt; zöldséggel bővílködünk, főleg  
V.-Péres és Derecske felől sok mindenfélét szállítottak,  
s az árusok között igen élénk volt a forgalom. A  
gyümölcs piacunkon nem kevés, főleg alma s körte  
ami leginkább a Jósá-kertből kerül, lehető s mennyi-  
ségi, s mindamellet drága. Időjárásunk: folyvást  
nagy, a hőség miatt a legelő majd egészen elsült.

— Pest, jul. 30. A forró hőség napról-nap-  
ra nő, a hévmérő +28° a légsúlyméről 28°9''  
mutat. — A beérkezett szállítások csekély volta  
miatt a gabna árak melkedtek és pedig mázsán-  
kint 10 krral. Buza 86 3/4 s-tos 4 ft 95 kr, 85 s-  
tos 4 ft 65 kr. 83 s-tos 3 ft 95 kr, új 90 s-tos 4 ft  
90 kr, mind vámmázsánkint többnyire agusztus  
végére. Rozs és árpa kevés került a piacra.

— Az aratási eredmények, nálunk a közép-  
szerűségnek is allatta állanak; sok helyen a buza  
2—3 legfeljebb 6 magot ad. A rekkenő meleg a  
tengerit is megrontja, és itt is rosz termésre van  
kilátás.

— Ipartörvényjavaslat, melyet a  
m. kir. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi minis-  
terium, valamennyi ipar-, és kereskedelmi kama-  
ráknak, véleményadás végett megküldött.

I. rész. Az iparjog megszerzéséről és gyakorlásáról.

1. §. A magyar korona területén mindenki, a ki élte 24-ik évét betöltötte — nemre való tekintet nélkül — az illetékes hatóságnál tett szóbeli vagy írásbeli bejelentés s erről nyert igazolvány alapján bármely iparágat bárhol önállóan és szabadon gyakorolhat.

Hasonló jog illeti azerkölcsi személyeket is. A bejelentés és igazolvány bélyegmentes.

2. §. Az általános szabály alól a közbátor-ság és közérdek tekintetéből kivételnek:

- az ügynökségi és hordár-ipar, a cseléd-szerzés, a tudakozó, közvetítő és temetkezési intézetek, a zsidóbusok és árverezők foglalkozása;
- szállodák, kávéházak és kocsimák tartása;
- a személy- és teherszállítás vizen és szárazon;
- légszuszgyárak és vízvezeték felállítása;
- uszó- és tornaintézetek, valamint fürdők tartása;
- a gyepmesterek foglalkozása;
- a kölcsönkönyvtárak tartása;
- tüzi játékszer készítése.

Mindezen iparágak gyakorlása az illetékes hatóság külön engedélyéhez, és ha ez megadhatónak ítéltetik, azon feltételek teljesítéséhez van kötve, melyeket a hatóság az engedély megadásakor egyedül a közbátor-ság és közérdek szempont-jából esetrelre fog megállapítani.

3. §. Minden engedély személyhez van kötve, új iparjogok többé nem engedélyezhetők, az eddig engedélyezetté azonban további ép-ségökben fennmaradnak.

4. §. Erkölcsei személyeknek a 2-ik §-ban elősorolt iparágak gyakorlására a hatósági enge-dély csak bizonyos időre adatik meg.

5. §. A hatóságnál bejelentésen felül ké-ményseprők, építésszek, kőművesek és ácsok még különös szakképzettséget igazolni — mészárosok pedig a 31. §-ban foglalt kötelezettségük tekinte-téből 200 forintig terjedhető biztosítékot az illető törvényhatósági pénztárba letenni tartoznak. A szakképzettség kimutatásánál következő feltéte-lek szolgálhatnak zsinórmértékül:

(E feltételek iránt a kereskedelmi és ipar-kamarák előlegesen kihallgattatnak.)

6. §. Ha a bejelentett iparág gyakorlása oly üzlettelepek felállításával jár, melyek tűzveszély vagy lehető felrobbanások által a környékre nézve veszélyessé, vagy füst, gőzök és báz fejlődése, avagy az ivó víz megromlása által az egészségre nézve káros hatásúakká, vagy alkalmatlanokká válhatnak, ezek az alább körülírt eljárás mellett, csak hatósági engedély alapján állíthatatnak fel.

Mely üzlettelepek tartozzanak e §. határoz-mányai alá: a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter, egyetértőleg a belügyminiszterrel ren-deletileg fogja meghatározni.

7. §. A ki a 6. §. alá eső üzlettelepek felál-lítására szükséges hatósági engedélyért folyamo-dik, egyúttal a telep körülményes leírását, pontos helyrajzát és szabatos magyarázatát benyújtani köteles.

8. §. A hatóság a létesített szándékolt vállalatot, mind falragaszok által az illető község-ben, mind a községben, mind a község előjáróságá-hoz és a szomszédokhoz intézett külön értesít-vényben közhírré teszi, és haladéknélkül, legfel-jebb pedig 2 heti határidőre bizottsági tárgya-lást tűz ki a helyszínére, melyen azok, kik a vál-lalat ellen bármely oknál fogva kifogást tenni akar-nak, azt szóval vagy írásban előadni kötelesek, máskülönben az üzlettelep — ha csak köztekinte-tek nem szolgálják akadályul — engedélye-zendő.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi mi-niszter, egyetértőleg a belügyminiszterrel, a 6-ik §-ban említett rendeletében fogja meghatározni azon üzlettelepeket is, melyeknek tárgyalására a szomszédokon kívül egyszersmind a távolabbi szomszédok is meghívandók.

9. §. A bizottsági tárgyaláskor, melyről jegyzőkönyv vezetendő, a folyamodó jelenlétében és kihallgatása mellett minden irányadó körülmények megvizsgálandók, a netáni ellenvetések alaposan tárgyalandók, és azon esetben, ha oly kifogások tétetnének, melyek magán-jogi termé-szetűek, s barátságos egyezkedés által el nem in-tézetők, az engedélyt kérő fél ezeknek törvény útján való előleges elintézésére utasítandó, az en-gedély kiadása az alatt függőben tartatván.

10. §. Ha valamely üzletteleppel oly építke-zések vannak kapcsolatban, melyeknek létesítése a szabályszerű építési engedélytől függ, az építé-szeti tekintetből szükséges tárgyalás, a mennyire lehetséges, a fennebb említett bizottsági tárgya-lással egyidejűleg megtartandó.

11. §. A helyszínen történt bizottsági tár-gyalás alapján hozott hatósági végzés ellen a fe-leknek szabadságukban áll, a kézhezjuttatástól számítandó 15 napi határidő alatt felfolyamodás-sal élni. Az ily felfolyamodásnak elhalasztó ha-tása van.

12. §. A hirdetés és eljárás költségeit a vál-lalkozó viseli.

Alaptalan kifogások esetében az ezekből származó költségek megtérítésében a panaszló fél marasztaltatik el.

13. §. A 6. §. alá eső üzlettelepek minden lényeges nagyobbítása, valamint az üzlet megvál-toztatása is a hatóságnak bejelentendő, s ez utó-bbi, ha szükségesnek völi, egy új, s hasonló módon végbeviendő bizottsági tárgyalást tűz ki.

14. §. Ha valamely üzlettelep ily eljárás szerint hatóságilag engedélyeztetett, és a kisza-bott feltételek alatt felállított, ennek megvál-toztatása vagy eltávolítása más tulajdona értékén történt csonkítás tekintetéből többé nem követel-tethetik.

15. §. Oly üzletek melyek nagy zajt okoz-nak, templomok, iskolák, kórházak és egyéb köz-épületek szomszédságában meg nem engedendők.

16. §. Az ipaos elhatározása esetében az üzlet akár a hagyatéki rendezés alatt, akár a gyámság idejében a kiskoru örökösök javára foly-tattathatik, ez utóbbi esetben azonban a gyám az örökösök részére külön igazolványt tartozik ki-venni.

17. §. Ha az ipar kiskornak, vagy erkölcsi személyek részére gyakoroltatik, — üzletvezető nevezendő, s a hatóságnál tudomás, illetőleg jóvá-hagyás végett bejelentendő.

Az üzletvezetőnek mindazon tulajdonokkal kell birnia, melyek az illető iparág önálló gyakor-latára szükségesek, — a törvényes szabályok meg-tartásáról ő felel, a netán kiszabott pénz-, illető-leg fogságbüntetést ő a tulajdonossal egyetemle-gesen viseli.

18. §. A ki ipart bejentes nélkül üz, 50 for-intig terjedő pénzbírságban elmarasztalható.

A ki engedélyhez vagy bizonyos személyes képesség igazolásához kötött ipart a hatóság en-gedélye nélkül üz, az iparüzletének eltiltása mel-lelt 100 forintig terjedhető bírsággal fenytethető. Hogy ha pedig az illető ily üzletet a tilalom da-czára is folytatna, e bírság ismételt alkalmazása mellett még a körülményekhez képest 6 hétre ter-jedhető fogsággal is fenytethető.

A ki egy a 6. §. alá tartozó üzlettelepet ha-tósági engedély nélkül állít vagy átalakít, avagy a telepengedélyben kikötött feltételeknek nem tesz eleget, nemcsak 100 forintig terjedhető pénzbír-sággal büntethető, hanem ha köztekintetek vagy sértett magánjogok igénylik, telepének átalakítá-sára, sőt végeltávolítására is szorítható.

19. §. Oly egyénektől, kik valamely büntett vagy az iparszabályok ismételt áthágása folytán elíteltettek, azon iparág üzése, melynél az ipar természeté, s az elíteltnek személyisége folytán újabb visszaéléstől lehetne tartani, ideiglenesen vagy végképen elvonható.

Ugyanez áll az üzletvezetők, helyettesek és bérlőkről.

20. §. Erkölcsei személyek üzleti jogukat az üzletvezető hibái miatt csak azon esetben veszítik el, ha a hatóság megintése daczára az üzletve-zetőt eddigi minőségében meghagyták.

21. §. A hatóság üzleti, vagy telep enged-élyének érvénye elenyészik, ha annak keltétől szá-mított két év folyamán alatt az üzlet meg nem in-díttatik, vagy két éven át félbenschakíttatik.

Bejentesről függő ipar két évi szünetelés — folytatása esetében új bejelentést tesz szüksé-gessé.

22. §. Minden iparos iparát, helyettes, vagy bérlő által is üzheti.

A bérlők és helyettesek az üzletvezetőkről szóló 17. §. határozmányai alá esnek.

23. §. Valamely, még fenálló reálipar bir-toklása nem menti föl a tulajdonost a törvény ál-tal netán megkívánt különös személyes kellékek kimutatásának kötelessége alól. Ha azokkal nem bir csak minősített üzletvezető, helyettes, vagy bérlő által üzheti iparát.

24. §. Minden iparos ugyanazon községben több állandó üzleti helyet (műhelyet, árudát) tart-hat, melyek azonban a hatóságnak bejelentendők.

25. §. Egy s ugyanazon iparos, iparát az or-szág több helyein is üzheti; ott azonban, hol ren-desen nem lakik, nyitott fióktelepéhez helyettest állítani köteles.

Ily fióktelepek megindítása azonban vagy az illetékes hatóságnál teendő bejelentéstől, vagy ha a 2-ik §-ban elősorolt iparágak üzésére szolgál-nak, külön hatósági engedélytől függ.

26. §. Ugyanazon egy személy többféle ipart is üzhet.

Hasonló vagy különböző iparosok egyesülé-

se közös üzlet folytatására meg van engedve. A mennyiben pedig ez személyes képesség kimuta-tásától függ, szükséges, hogy a társak legalább egyike, vagy a közös üzletvezető e képesség bir-tokában legyen.

27. §. Minden iparüzőnek joga van, készít-ményei tökéletes előállítására szükséges minden munkákat egyesíteni, s az azokra megkívántató segédmunkásokat tartani.

28. §. Minden iparosnak joga van készitmé-nyeit lakhelyén kívül is az ország bármely helyén heti vagy országos vásárokon, akár személyesen, akár bizományos által eladni, azokra megren-deléseket gyűjteni vagy munkásai által teljesít-tetni, ugy szintén saját készítményei mellett másnak hason készítményeit is áruba bocsá-tani.

A kéményseprőkre nézve a törvényhatósá-gok tűzrendőri tekintetéből bizonyos muhkake-rületek kijelölésére vannak feljogosítva.

29. §. Mennyiben és mily cikkekre vagy foglalkozásokra nézve van helye a hatósági ársza-básnak — a ministerium rendeleti uton fogja, az illető hatóságok és községek meghallgatása után a fennforgó viszonyok szerint meghatározni.

30. §. Oly cikkekre nézve, melyek a min-dennapi élelem nélkülözhetlen szükségéhez tar-toznak, habár nincsenek is árszabásnak alávetve, a hatóság elrendelheti, hogy kellő készlet tartas-sék és az árak a kicsinybeni eladásnál az eladási helyeken kifüggesztessenek, valamint a vendéglő-sőket is arra kötelezheti, hogy árjegyzékeket te-gyenek ki és azokat megtartsák.

31. §. Sütők, mészárosok és kéményseprők az elkezdett iparüzletet tetszés szerint félbe nem szakíthatják, hanem ha azt abbahagyni szándé-koznak, kötelesek ebbeli szándékukat a hatóság-nak bejelenteni, és annak kiváratára az ipart még egy bizonyos ideig, legfőlebb 4 hétig folytatni.

Ezen határozat áthágói 100 forintig terjed hető bírság alá esnek.

32. §. Ha az iparos állandó lakását és üzle-tét más iparhatósági kerületbe teszi át, mindazt tartozik teljesíteni, a mit a törvény új iparüzlet meg indításánál követel — egyedül az előbbi üz-let-helyén már igazolt szakképességének újabb kimutatásától van mentve.

33. §. Minden iparosnak szabadságában áll üzleti helyén, vagy lakásán külső jelvényeket és a megismertetés egyéb eszközeit alkalmazni.

34. §. Az iparosok czégbjegyzésére nézve fennálló 1840. XVI. törvényzikk továbbra is ér-vényben marad. (Folyt. köv.)

Bécsi tőzsde jul. 31. cs. arany 5 91. ezüst 121.59

### 155-ik árjegyzék

az „István“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. ében, főttelezettség nélkül).

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemű — — —	13	40
B. Ugyanaz apró szemű — — —	13	40
C. Dara középszerű — — —	12	20
O. Királyliszt — — —	13	20
1. Lángliszt — — —	12	—
2. Montliszt — — —	11	60
3. Zsemlyeliszt különös — — —	11	—
4. Ugyanaz — — —	10	40
5. Fehér kenyérliszt I. rendű — — —	9	—
6. Ugyanaz II. rendű — — —	7	60
7. Barna kenyérliszt I. rendű — — —	7	—
8. Barna kenyérliszt II. rendű — — —	6	—
Kétszeres liszt — — —	—	—
Rozsliszt I. rendű — — —	7	40
Rozsliszt II. rendű — — —	5	40
000. Árpakása — — —	18	—
00. Árpakása — — —	16	—
0. Árpakása — — —	14	—
1. Árpakása — — —	11	—
2. Árpakása — — —	10	—
3. Árpakása — — —	9	—
Lábliszt — — —	3	—
Korpa — — —	2	—
Árpaliszt — — —	4	—

Minden zsákért 1 frt lefizetendő. — E betétet azonban a vevő visszakapja: ha a zsákot, az elviteltől számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmen-tesen visszazsallítja.

Utánvétel mellett visszaküldött zsákok nem fo-gadtnak el.

Simaórlás mázsánként — — — 60 kr.  
Darálás „ — — — 70 kr.

Debreczen, jul. 23. 1869.